

Koniec drugiej dekady XXI wieku, koniec pierwszych ram programowych unijnej polityki klimatyczno-energetycznej (Pakiet 3x20), globalna „standaryzacja” horyzontu (2050) polityki klimatycznej przez COP21 (Porozumienie Paryskie), Covid-19 (ujawniony na przełomie 2019/2020) nękający świat, dojście polskiej energetyki WEK-PK do ściany za którą są tylko cztery rynki elektroprosumeryzmu, i unijny Fundusz Odbudowy (1,8 bln €) służący do nadania nowego wymiaru gospodarczego, społecznego, kulturowego i środowiskowego UE, to dostateczny zestaw argumentów, aby uznać, że przełom 2020/2021 to nie zwykły przełom kalendarzowy, ale ważny znacznik czasowy dokonującego się przełomu cywilizacyjnego.

1. W tej sytuacji budowanie wiedzy i edukacja są dla świata akademickiego nakazem chwili. Dlatego powinnością Konwersatorium IE w 2021 r. jest sukcesywna dostawa na platformę PPTE2050 (transformacja energetyki w trybie innowacji przełomowej) dobrych synonimów nazw paradygmatów, umożliwiających ich „beletryzację” (ułatwiających komunikację z bardzo szerokim otoczeniem). Jednak przede wszystkim potrzebny jest „towar” pierwszej potrzeby, którym są zbiory podstawowych pojęć, definicji, oznaczeń z zakresu elektroprosumeryzmu, dających możliwość przekraczania granic między bardzo zróżnicowanymi i powiększającymi się środowiskami identyfikującymi się z transformacją TETIP. Potrzebna jest też sukcesywna budowa słownika encyklopedycznego elektroprosumeryzmu.

2. Bardzo potrzebne są „interakcje” ścieżki 1 ze ścieżkami 2 – pretendenci (JST, MMST-innowatorzy) i 3 – monitorowanie zagrożeń. W wypadku interakcji ze ścieżką 2 potrzebne jest reagowanie środowiska naukowego ścieżki 1 na zapotrzebowanie pretendentów, tzn. testowanie zgłaszanych przez nich praktycznych problemów (wątpliwości) technikami tripletu paradygmatycznego. Ale też odwrotnie, wyprzedzające (w trybie budowania wiedzy) sygnalizowanie przez środowisko naukowe pożądanых rozwiązań praktycznych, potrzebnych na ścieżce 2, zgodnych z rozwiązaniami fundamentalnymi. Z kolei w wypadku interakcji ze ścieżką 3 potrzebne jest przede wszystkim wyprzedzające sygnalizowanie zagrożeń, blokujące błędne nowe (już planowane bądź potencjalne) rozwiązania systemowe w rządowej polityce energetycznej. Oczywiście, potrzebne jest także reaktywne odsłanianie błędów fundamentalnych obowiązującej polityki energetycznej obejmującej: Prawo energetyczne – szczegółowe, nieprzejrzyste, niespójne; regulacja ex ante (URE) zamiast ex post (regulacje antymonopolowe); polityka właścicielska – centralizacja i upaństwowienie; ograniczanie konkurencji, etatyzacja; polityka inwestycyjna – całkowicie błędna).

3. Stworzenie planu/programu działania w zakresie budowania wiedzy i edukacji na potrzeby transformacji TETIP (elektroprosumeryzmu) na 2021 r. i przejście w marszu (w trybie „czasu rzeczywistego”) do jego realizacji, a równocześnie ustanowienie relacji (obejmujących kontakty personalne, sposoby współdziałania) ze środowiskami ścieżek 2 i 3 jest dla Konwersatorium IE sprawą pierwszorzędną wagi. Ekonomia działania wymaga przy tym, aby plan/program na 2021 r. uwzględniał w maksymalnym stopniu osiągnięty już (do końca 2020 r.) poziom świadomości w zakresie potencjału unifikacji eklektycznego tripletu paradygmatycznego. Unifikacji, która zadecyduje o sposobie opisu elektroprosumeryzmu i budowie jego metody naukowej. Kluczowe znaczenie w tej metodzie będzie miało powiązanie

(zbudowanie relacji) między trzema wymiarami elektroprosumeryzmu (ale też trzema wymiarami Agendy Unijnej 2050): gospodarczym (cztery rynki elektroprosumeryzmu), społecznym (trzy fale elektroprosumeryzmu) i środowiskowym (systemowa analiza egzergetyczna i koszt termoeologiczny, wirtualny rynek oraz prosumencki sposób użytkowania energii elektrycznej i koszt elektroekologiczny). Unifikację taką na koniec 2020 r. przedstawia wyjątkowo, w postaci pierwszej próby, tabela.

Tabela. Pierwsza próba konsolidacji (unifikacji) tripletu paradygmatycznego monizmu elektrycznego (fundamentu teoretycznego) na drodze do elektroprosumeryzmu (jego czterech polskich rynków) jako praktyki realizacyjnej triady wymiarów (gospodarczego, społecznego, środowiskowego) unijnej Agendy (polityki, celów) 2050 i zarazem praktyki wzmacniającej euro-atlantyczną kontynuację kulturową (triada obejmująca: zakorzenienie w tradycji judeocheściańskiej, grecką filozofię i rzymskie prawo)

<p>transformacja przełomowa (TETIP) – polska droga energetyczna (na poziomie hipotezy) w przyszłość</p> <p>vs</p> <p>transformacja WEK-PK → WEK-OZE podtrzymująca model korporacyjny energetyki WEK</p>	<p>paradygmat</p>	<p>prosumencki</p> <p>unifikacja prosumencka, obejmująca trzy obszary/wymiary:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierwszy z nich, w perspektywie całego XXI w. główny, ma wymiar elektryczny i prosumencki, w praktyce jest to elektroprosumeryzm, - drugi, wspomagający, to ekonomiczny – przejście do ekonomii kosztów produkcyjności krańcowej i popytu krańcowego oraz behawioralnej, a także lokalnego pieniądza (?) - trzeci, wspomagający, to prawny – ekonomiczna analiza prawa, sandboxy (poligony kształtowania regulacji nadążających za innowacyjnością technologiczno-biznesową i społeczną wdrażaną w trybie „czasu rzeczywistego, na żywych” organizmach gospodarczych), - czwarty, w horyzoncie 2050 decydujący, to obszar procesów społecznych, w szczególności trzech kolejnych fal elektroprosumeryzmu: pierwszej prosumenckiej (silnie już wzbierającej), drugiej pretendenckiej (JST, MMSP), innowatorskiej (budzącej się dopiero), trzeciej pretendenta zbiorowego – uosobionego procesu społecznego do społeczeństwa odpowiedzialnego za środowisko przyrodnicze, zdolnego do samoograniczenia się, empatycznego (powstanie tej fali ma podstawy w triplecie paradygmatycznym, ale na razie tylko na poziomie hipotezy)
		<p>egzergetyczny</p> <p>unifikacja egzergetyczna, obejmująca dwa obszary:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierwszy, w perspektywie termodynamiki fundamentalny, to testowanie technikami systemowej/globalnej analizy egzergetycznej efektywności energetycznej: materiałów i technologii pasywizacji budownictwa, elektryfikacji ciepłownictwa (pompa ciepła), elektryfikacji transportu (samochód elektryczny), 2 - technologii wytwórczych, w tym skojarzonych źródeł PK oraz źródeł OZE, w tym w szczególności źródeł OZE zintegrowanych z technologiami zasobnikowymi: energii elektrycznej, ciepła, energii chemicznej (technologie wodorowe), energii potencjalnej, energii kinetycznej, a także multi-technologii w segmencie gospodarki obiegu zamkniętego, - drugi, wspomagający, to testowanie technikami analizy kosztu termoeologicznego aspektów ekonomicznych i środowiskowych (koszty zewnętrzne, mechanizmy wsparcia i podatkowe) wszystkich technologii energetycznych i całej gospodarki surowcowej
		<p>wirtualizacyjny</p> <p>Unifikacja wirtualizacyjna obejmująca trzy obszary:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierwszy z nich, to testowanie technologii cyfrowych (inteligentnej infrastruktury) pod kątem ich potencjału na wzrost podatności elektrotechnologii i przemysłu 4.0 na automatyzację, sterowanie i algorytmy AI, - drugi, to testowanie na wschodzącym rynku energii elektrycznej $RCR \overline{EP}(1)$, czyli pierwszym rynku elektroprosumeryzmu, i na osłonie między schodzącym rynkiem energii elektrycznej należącym do energetyki WEK-PK i rynkiem $\overline{EP}(1)$ potencjału zarządzania – z wykorzystaniem inteligentnej infrastruktury - w zakresie użytkowania energii elektrycznej w kontekście potrzeb rynku technicznego (potrzeb bilansujących i usług regulacyjnych, z dokładnością do regulacji częstotliwościowej), - trzeci, to testowanie technikami analizy kosztów krańcowych produkcyjności i popytu struktur bilansowych technologii wytwórczych w kanonicznym zbiorze osłon kontrolnych rynku $\overline{EP}(1)$ oraz opłat sieciowych i systemowych wynikających z zasady współużytkowania zasobów systemowych KSE w systemach dynamicznego net meteringu i roamingu elektrycznego

4. Koncentracja wysiłków rosnącego dynamicznie środowiska zaangażowanego w transformację TETIP, czyli w zamianę energetyki-PK na elektroprosumeryzm jest równoznaczna z zaangażowaniem w budowę jego czterech rynków. Jest zrozumiałe, że u jej podstaw jest przełomowe odwrócenie w trzech nadchodzących dekadach (w horyzoncie 2050) kierunków wzajemnego dostosowywania się samych rynków, i podmiotów na tych rynkach. Mianowicie, to podmioty zasiedziały (podmioty energetyki WEK-PK) na trzech schodzących rynkach końcowych należących do energetyki WEK-PK – należących na mocy partyjno-rządowej polityki energetycznej i wynikających z nich koncesji (!), a nie na mocy fundamentalnych przesłanek – muszą dostosować się do czterech rynków elektroprosumeryzmu, nie odwrotnie. Zatem pięć „stycznych” platform elektroprosumeryzmu na PPTE2050 – wiedzy i edukacji oraz pretendentów na trzech platformach kolejnych fal: prosumenckiej, pretendentów innowatorów i pretendenta zbiorowego – oraz dwie „dynamiczne” ścieżki (paski ruchome) działające w trybie programów muszą być skoncentrowane na budowie nowej energetyki i uwolnione od śledzenia zagrożeń.

5. Te ostatnie (zagrożenia) wymagają odrębnego monitorowania, na dynamicznej ścieżce 3. To monitorowanie musi bazować na wykorzystaniu ugruntowanych kompetencji historycznych, ale tylko do testowania nowych przełomowych koncepcji, i krytycznego dynamicznego (użytecznego dla potrzeb zarządczych) monitorowania trajektorii TETIP w dwóch krytycznych aspektach: tego, co nazywa się obecnie „bezpieczeństwem energetycznym” oraz efektywnego wykorzystania użytecznych zasobów energetyki WEK-PK). Ekonomia monitorowania zagrożeń na ścieżce 3 wymaga zastosowania (poszanowania) zasady: opisywanie tego, co było nie jest potrzebne po to, aby to stosować w przyszłości; jest potrzebne po to, aby przyszłość zbudować na nowo, i uniknąć błędów (zwłaszcza jeśli przeszłość doprowadziła do katastrofy – katastrofa polskiej energetyki WEK-EP). Inaczej, ekonomia monitorowania zagrożeń wymaga zastosowania brzytwy Ockhama, czyli zrezygnowania z badań, które są już niepotrzebne (w każdym razie niemnożenia ich). Przykładem największego zagrożenia, które nasiliło się w 2020 r. (na progu nowej dekady) jest podtrzymywanie w partyjno-rządowej polityce energetycznej programu rozwoju energetyki jądrowej dla potrzeb podziału społeczeństwa i opóźniania transformacji TETIP. W tym kontekście ekonomia monitorowania zagrożeń na ścieżce 3 wymaga od środowiska PPTE2050, ale przede wszystkim od środowiska Konwersatorium IE (ścieżka 1) odpowiedzi na pytanie, co jest właściwe: dowodzenie, że jest stratą czasu wklepanie się w spór o sensowność programu rozwojowego energetyki EJ (wytracanie sił na budowanie argumentacji o bezsensowności jego realizacji w czwartej i piątej dekadzie obecnego stulecia), czy zignorowanie tego programu i skupienie się na budowie elektroprosumeryzu?

6. Otóż stawia się tu hipotezę, że korzystniejsze jest zignorowanie lobby jądrowego, i przekierowanie sił na ścieżkach 1 i 2 na budowie elektroprosumeryzmu, oczywiście przy dynamicznym monitorowaniu zagrożeń związanych z programem energetyki jądrowej na ścieżce 3. Wynika to z faktu, że zignorowanie lobby jądrowego nie grozi realizacją inwestycji w bloki jądrowe, chociaż powoduje niedogodności i koszty. Zaniechanie budowy rynków elektroprosumeryzmu grozi natomiast pozbawieniem Polski korzyści związanych ze zmianami cywilizacyjnymi.

Jan Popczyk
Gliwice, 31 grudnia 2020 r.